

ŠKOLSTVO

Exnárka stále vychováva remeselníkov
História školy až po súčasnosť

Súkromná stredná odborná škola

Exnárova 20, Bratislava - Ružinov

História

Prvého apríla v roku 1950 boli položené základy vzniku odborného učilišťa so zameraním na prípravu mládeže v stavebných profesiách. V tom čase malo učňovské stredisko Československých stavebných závodov asi 1 000 učňov. Pri zrode stáli páni: Rudolf Marel, Podnikový riaditeľ a Šimon Rakšáni, Vedúci učňovského strediska. V roku 1962 sa začala komplexná výstavba areálu pre výchovu a vzdelávanie učňovského dorastu stavbárskeho zamerania v Bratislave na vtedajšej Šmidkeho ul. (t. č. Ružinovská ul.). Areál bol dobudovaný v roku 1965. Boli vybudované priestory pre teoretické vyučovanie, rozľahlé dielenské priestory pre praktické vyučovanie, domov mládeže, kuchynský blok s veľkou jedálňou, športový areál.

V roku 1976 v rámci prestavby československej vzdelávacej sústavy z Odborného učilišťa vzniklo Stredné odborné učilište stavebné, v ktorom sa pripravovalo na kvalifikované robotnícke povolania približne 1 500 žiakov. V roku 1991 sa SOU stavebné na Ružinovskej č. 1 stalo samostatnou štátnou príspevkovou organizáciou s právnou subjektivitou. Jej zriaďovateľom bolo ministerstvo stavebníctva. Neskôr sa v zriaďovateľskej funkcii vystriedalo niekoľko ministerstiev, Krajský školský úrad Bratislava a v roku 2002 sa stal zriaďovateľom SOU stavebného Bratislavský samosprávny kraj. BSK v rámci platnej legislatívy o Vyšších územných celkoch prevzal zriaďovateľskú pôsobnosť, a tiež prevzal všetky vlastnícke práva k existujúcim nehnuteľnostiam v používaní (v správe) SOU stavebného.

V rámci racionalizácie siete stredných škôl a rozhodnutím MŠ SR bolo k 31. 8. 2005 vyradené zo siete SOU stavebné so sídlom na Starej Vajnorskej č. 14, Bratislava a delimitáciou SOU stavebné, Ružinovská č. 1 prevzalo všetky záväzky, doriešenie pracovnoprávných vzťahov so zamestnancami a zabezpečenie výchovno – vzdelávacieho procesu pre žiakov zrušeného SOU stavebného. V tomto období, keď sa záujem žiakov o učebné odbory SOU stavebného. V rámci stredného školstva sa menila, SOU stavebné na Ružinovskej č. 1 v Bratislave, bolo jedno z najväčších a ekonomicky stabilných odborných škôl s počtom 550 žiakov a cca 100 zamestnancov. Avšak v daných hektických časoch, na základe uznesenia zastupiteľstva, bolo SOU stavebné, Ružinovská č. 1, Bratislava zrušené – vyradené zo siete k 31. 2. 2007, a to z dôvodu rozhodnutia BSK, ktorý zároveň odpredal nehnuteľnosti, v ktorých sídlilo jedno z najväčších učilíšť na Slovensku, vrátane pozemkov. Napriek tlaku verejnosti, rodičov a zamestnancov svoje rozhodnutie BSK nezmenilo a areál školy vrátane futbalového štadióna (Pozemné stavby Bratislava) odpredalo súkromnému vlastníkovi. V októbri 2007 bol vedením školy, ktorým nebol osud školy, študentov a zamestnancov ľahostajný, podaný návrh zastupiteľstvu BSK na transformáciu SOU stavebného, Ružinovská č. 1 na Súkromné SOU stavebné z dôvodu zachovania dlhoročnej tradície odborného vzdelávania žiakov v stavebných profesiách. Rozhodnutím poslaneckého zboru BSK koncom roku 2007 bola schválená transformácia a súčasne MŠ SR zrušilo rozhodnutie o vyradení SOU stavebné zo siete škôl. K 1. 7. 2008 sa SOU stavebné transformovalo na Súkromné SOU stavebné. Od 1. 9. 2008 sa Súkromné SOU stavebné premenovalo (podobne ako iné

ARTROOF

ROOF PHOTOVOLTAICS

bielej a červenej korózii v prostredí C3. Záručná doba na plech triedy PRÉMIUM je 30 rokov na perforáciu, čo je veľmi dôležité pre celkovú životnosť fotovoltaickej strešnej krytiny ARTROOF. V hornej časti strešnej krytiny, priamo vo výrobe, aplikujeme fotovoltaický pás. Prilnavosť na celej ploche flexibilného solárneho panelu zaisťuje celoživotné prilnutie. Flexibilné solárne panely majú veľmi nízku hmotnosť 2kg/m², sú ohýbateľné a nerozbitné. Sú vyrábané technológiou CIGS, čo zabezpečuje vysoký energetický výnos vo všetkých svetelných podmienkach. Výrobca flexibilných solárnych panelov deklaruje záruku výkonu 10 rokov na 90 % Pmpp podľa STC1 a 20 rokov výkonu na 80 % Pmpp podľa STC1. Procesom výroby strešnej krytiny a následnej aplikácie solárneho flexibilného panelu vzniká fotovoltaická strešná krytina ARTROOF. Počas obdobia vývoja a prípravy prešla fotovoltaická strešná krytina ARTROOF certifikáciou CE ako stavebný výrobok, protokol o skúške vydal Technický a skúšobný ústav stavebný, n. o. Úžitkový vzor fotovoltaickej strešnej krytiny ARTROOF je zapísaný na Úrade priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky, taktiež v Poľsku a Českej republike. Montáž strešnej krytiny je identická ako pri montáži strešnej krytiny STUBAI, je vyrábaná na princípe zámku a skrytého kotvenia (clip panel), ktorú taktiež vyrábame a je zaradená v ponuke našich produktov. Minimálny sklon strechy pre tento typ strešnej krytiny je 5°. Fotovoltaická strešná krytina ARTROOF môže byť aplikovaná aj ako fasádna lamela. Pri tomto prevedení vyzerá fasáda veľmi esteticky a v podstate fotovoltaika

nezaberá žiadny priestor. Krycia šírka fotovoltaickej strešnej krytiny ARTROOF je 480 mm, dĺžka krytiny je od 800 mm do 10 000 mm v závislosti podľa požiadaviek zákazníka. Každý kto sa rozhodne pre fotovoltaickú strešnú krytinu ARTROOF ju bude mať v podstate zadarmo, respektíve mu bude jeho strecha zarábať peniaze. Na začiatok je potrebná jednorazová investícia, ale správnym nastavením výkonu fotovoltaických panelov dosiahneme to, že počas životnosti strešnej krytiny sa nám nielen že vráti celá investícia v podobe úspor za platby elektrickej energie, ale vzhľadom k dĺžke životnosti, bude finančný prínos vyšší ako bola počiatočná investícia. V neposlednom rade Vaše rozhodnutie investovať do fotovoltaickej krytiny ARTROOF z Vás robí užívateľa zelenej energie, a týmto Vaším krokom sa stávate podporovateľom ekológie na našej planéte.

Obrazová časť: realizácia fotovoltaickej strešnej krytiny ARTROOF, Žilina, Hájik 2019.

Jaroslav Rovňan, MBA,
Člen Predstavenstva CSS, Krajský cechmajster CSS
za Žilinský kraj, konateľ spoločnosti ARTCO, s.r.o., Žilina

súkromná škola, ktorá sa súkromnou stala iba z dôvodu vtedajšej politickej situácii a rozhodnutiam kompetentných úradov. Ale to je história, ku ktorej by sme sa neradi už vracali a spomínali na ňu. Je tu súčasnosť a s ňou spojené naše ciele, vízie, ktoré sú však realizovateľné iba za predpokladu, že škola bude mať istotu dlhodobého fungovania, ktoré je ovplyvnené zotrvaním v priestoroch nehnuteľnosti na Exnárovej ulici.

Budúci rok naša škola oslávi 70. rokov úspešného obdobia, v ktorom sa nám podarilo vychovať a vyučiť mnoho odborníkov, hlavne v profesiách, ktoré sú dnes dopytované na trhu práce a ide hlavne o základné stavebné remeslá, ktoré dnešnou dobou upadajú aj napriek vysokému dopytu. Naším hlavným cieľom je zachovávať tieto učebné odbory ako napríklad: inštalatér, stolár, elektromechanik a pristupovať k mladým ľuďom tak, aby sa uberali aj týmto smerom, ktorý má budúcnosť a je veľmi cenený a je dôležitý aj pre spoločnosť, ktorá je základom nášho štátu. V súčasnosti je „učňovské školstvo“ takmer ohrozené, chýbajú odborníci, kvalifikovaná pracovná sila, no my veríme, že príde doba a odborné školstvo zažije rozkvet, ktorý je tak potrebný v našom školstve. Snažíme sa spolupracovať aj s rezortmi štátu, konkrétne s Ministerstvom obrany SR, s ktorým sme sa dohodli na spolupráci, nakoľko aj v armáde chýbajú kvalifikované odborné sily, bez ktorých sa ani takýto rezort nezaobíde. V auguste 2019 sme slávnostne podpísali zmluvu s MO SR o pridelení žiakov – mechanikov lietadiel na odborný výcvik, z ktorých veríme, že sa stanú súčasťou našej armády a zároveň sme sa dohodli na spolupráci, ktorej cieľom je získať našich študentov do radov armády ako vyučených odborníkov, či už autoopravárov, elektromechanikov, mechanikov lietadiel, a to formou náboru a prezentácie vojska v našej škole.

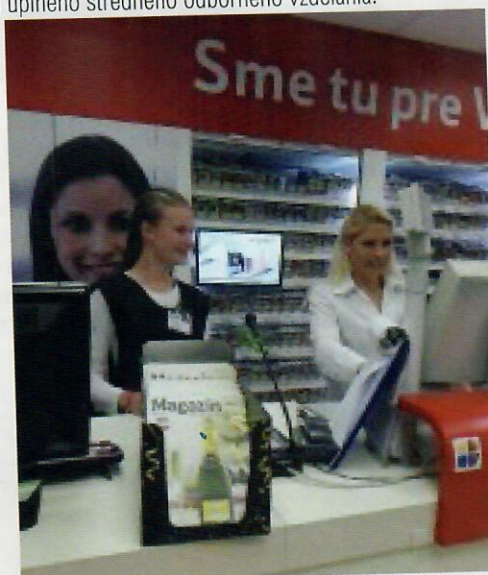
V školskom roku 2019/2020 boli otvorené nasledovné 4-ročné študijné odbory:

MECHANIK POČÍTAČOVÝCH SIETÍ. Absolvent študijného odboru mechanik počítačových sietí je kvalifikovaný odborný pracovník, ktorý má vedomosti a zručnosti z oblasti spôsobu používania, spracovania a prenosu informácií, informačných technológií, hardvéru a softvéru počítača a počítačových sietí. Absolvent je schopný v danej oblasti samostatnej aj tímovej práce. Svoje vedomosti a zručnosti vie využívať nie len pre obsluhu zariadení na spracovanie informácií, návrhy a realizáciu komunikačných systémov, ale aj diagnostikovanie a odstraňovanie chýb a porúch na týchto zariadeniach. Má vedomosti z oblasti podnikania, manažmentu a marketingu

v danej oblasti. Dokáže urobiť návrh informačného a komunikačného systému, poukázať a obhájiť výhody daného riešenia a spracovať kompletnú cenovú ponuku. Prioritou práce je efektívnosť riešenia daného problému. Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností má absolvent široký odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním, je dostatočne adaptabilný aj v príbuzných odboroch, logicky myslíaci, schopný sústavne sa vzdelávať, trvalo sa zaujímať o vývoj svojho odboru štúdiom odbornej literatúry, používať racionálne metódy práce, tvorivo, rozvážne a rozhodne konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastníctva humanizmu a demokracie. Absolvent štvorročného študijného odboru mechanik počítačových sietí ukončí štúdium maturitnou skúškou a získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania.

PRACOVNÍK MARKETINGU. Absolventi štvorročného študijného odboru pracovník marketingu získajú schopnosť komunikovať v dvoch cudzích jazykoch, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizujú. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci. Odborné vzdelávanie v skupine odborov ekonomika a organizácia, obchod a služby je dôležitou súčasťou stredoškolského odborného vzdelávania. Jeho charakteristickou črtou je široko koncipovaná odborná orientácia. Vzdelávaci smer pripravuje absolventov pre uplatnenie sa vo výrobných podnikoch, v obchode, v spoločnom stravovaní, cestovnom ruchu a v ďalších službách. Absolvent štvorročného študijného odboru pracovník marketingu ukončí štúdium maturitnou skúškou a získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania.

MECHANIK LIETADIEL – MECHANIKA. Absolvent študijného odboru mechanik lietadiel je kvalifikovaný pracovník schopný samostatne vykonávať práce pri prevádzkovej údržbe, opravách a generálnych opravách lietadiel. Konkrétne ovláda diagnostiku lietadlových pohonných jednotiek, vykonáva prehliadky a prevádzkové ošetrenia v súlade s typovými predpismi, vykonáva kontrolné práce a preskúšanie mechanických, elektrických a elektronických

systémov, vystavuje doklady o údržbe, sleduje spoľahlivosť lietadiel a pod. Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností získava absolvent štúdiom široký odborný profil s nevyhnutným všeobecným vzdelaním, s dostatočnou adaptabilitou, logickým myslením a schopnosťou aplikovať nadobudnuté vedomosti pri riešení problémov samostatne alebo v tíme. Absolvent tohto študijného odboru je pripravený aj na vysokoškolské štúdium.

STOLÁR. Drevo je prírodný materiál vhodný na rôzne výroby. Preto sú stolári schopní dotvoriť každú stavbu v interiéri aj exteriéri. Okná, dvere, zárubne, vstupné brány, obklady stien aj stropov, osadenie schodísk, nábytok. To všetko sa naučí robiť. Pracuje ručne, no hlavne pomocou drevoobrábacích strojov. Musí mať cit pre estetiku a musí poznať vlastnosti dreva, aby ho vedel správne použiť. Žiaci vyšších ročníkov vykonávajú odborný výcvik v spoločnostiach: HUX s.r.o., Bratislava; EURONA s.r.o., Bratislava; AVAL-JZ s.r.o., Dunajská Lužná; STOLÁRSTVO Mlynáreček Bratislava a v mnohých ďalších.

INŠTALATÉR. Aký by to bol dom bez vody, plynu a kúrenia? O to všetko sa stará inštalatér. Vie sám namontovať všetky rozvody teplej aj studenej vody, postará sa o plynové spotrebiče, a tiež po jeho práci bude v budove nádhorne teplo. Potrebujeme ho, keď budujeme nové stavby a ešte viac pri opravách starých. Inštalatér sa musí dokázať prispôbiť zmenenej situácii, pretože materiály a technologické postupy sa menia. Preto sa musí vyrovnávať so starými spôsobmi a zároveň sa musí učiť pracovať s novými materiálmi a postupmi. Žiaci vyšších ročníkov vykonávajú odborný výcvik napríklad

v spoločnostiach: BVS a.s., Bratislava; RT eko s.r.o., Bratislava; SILOKING Slovakia s.r.o., Záhorská Ves; J TRADE BUILD, s.r.o., Bratislava a v mnohých ďalších.

ELEKTROMECHANIK – SILNOPRÚDOVÁ TECHNIKA. Hlavnou náplňou tohto odboru sú práce pri montáži elektrických inštalácií budov, prípojok, inštalovanie svetelných, tepelných a mechanických elektrických spotrebičov vrátane istenia, ochrany, riadenia a regulácie. Obsluhuje elektrické zariadenia, stroje, prístroje, zabezpečuje ich funkciu, vyhľadáva a odstraňuje poruchy. Žiaci vyšších ročníkov vykonávajú odborný výcvik napríklad v spoločnostiach: BARYT, s.r.o., Bratislava; BERGSTAV HOLDING, s.r.o. Bratislava; ELEKTRO HARAMIA, s.r.o. Lozorno; ELES, s.r.o. Bratislava; ELIX, s.r.o. Jakubov; KOREKTSTAV, s.r.o., Bratislava; MVAUDIO, s.r.o., Bratislava; Jozef Szabo ELSTEAM, Stupava a v mnohých ďalších.

AUTOOPRAVÁR – MECHANIK. Vzhľadom na rozvoj automobilového priemyslu veľmi lukratívny ale náročný odbor. Automechanik musí ovládať montáž, demontáž, opravy, prípadne vyrobiť náhradné diely pre jednotlivé montážne skupiny rôznych druhov automobilov. Pracuje s rozmanitými meraciami a kontrolnými prístrojmi, obsluhuje diagnostické zariadenia. Automechanici sú schopní aplikovať základné znalosti z elektrotechniky pri poruchách elektrického vybavenia automobilov. Žiaci vyšších ročníkov vykonávajú odborný výcvik napríklad v spoločnostiach: Summit Motors Bratislava, spol. s r. o.; Todos Italia, s.r.o. Bratislava; Maxim Servis, s.r.o., Bratislava; Carpus spol. s r.o., Bratislava; Motor-Car Dunajská Lužná s.r.o.; AlpeX group, spol. s r.o. Malacky; CARSTAR SERVICE, s.r.o Bratislava; AUTO-POLA, s.r.o., Bratislava; PITSTOP Slovakia s.r.o. Lozorno a v mnohých ďalších.

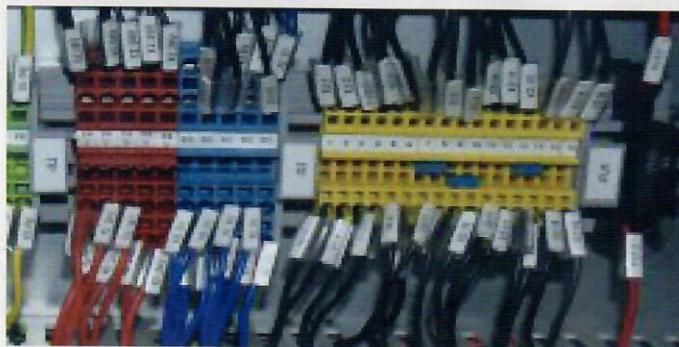
STAVEBNÍCTVO [so zameraním na výrobu stavieb]. Hlavnou náplňou tohto štúdia je naučiť sa riadiť proces výstavby v stavebnej výrobe. Rozšírenie vedomostí sa prejaví najmä v znalosti stavby ako celku. Ide hlavne o znalosť stavebných konštrukcií, práce hlavnej a pomocnej stavebnej výroby vrátane všetkých stavebných technológií v jednotlivých profesiách. Vedomosti o strojoch a zariadeniach sú zamerané na stavebné práce – výroba, spracovanie a doprava betónu, úprava výstuže, spracovanie mált, stroje na dopravu a montáž stavebných dielcov, výtahy, žeriavy a iné. Absolvent vie pripraviť výrobnú kalkuláciu, spracovať jednoduchý stavebno – technologický projekt, vystaviť faktúru, určiť potrebné množstvo stavebného materiálu, používať výpočtovú techniku a spracovať dáta.

STROJÁRSTVO [so zameraním na výrobu, montáž a opravy prístrojov, strojov a zariadení]. V tomto odbore môžu študovať absolventi trojročných učebných strojárske odborov. Štúdium je denné dvojročné, pričom si študenti rozširujú svoje základné vedomosti vo všeobecnovzdelávacích aj odborných predmetoch. Získavajú poznatky zo základov účtovníctva a ekonomiky, čo je veľmi potrebné najmä pri podnikateľských aktivitách.

ELEKTROTECHNIKA [so zameraním na výrobu a prevádzku strojov a zariadení]. V tomto odbore môžu študovať absolventi trojročných učebných strojárske odborov. Štúdium je denné dvojročné, pričom si študenti rozširujú svoje základné vedomosti vo všeobecnovzdelávacích aj odborných predmetoch. Ovláda poznatky z elektrotechniky, elektroniky a ich aplikácie na konkrétnych zariadeniach. Samostatne číta a využíva technické normy, elektrotechnické predpisy, elektrotechnické schémy, výkresy, technologické postupy, chápe funkcie jednotlivých prvkov, uzlov, strojov, zariadení v odbore a vie vykonať ich montáž, údržbu, opravy, meranie, nastavovanie v súlade s technickými a prevádzkovými podmienkami. V súlade s technologickými požiadavkami vie zvoliť optimálne pracovné postupy pri výrobe, montáži, údržbe, nastavovaní, kontrole elektrotechnických zariadení a využí špeciálne nástroje, prípravky, prístrojovú techniku, diagnostické zariadenia. Ovláda základné ekonomické zákonitosti, dokáže posúdiť a zhodnotiť kvalitu a množstvo vykonanej práce, uplatňovať základné ekonomické princípy šetrenia a hospodárenia s majetkom, surovinami, energiami.

Ing. Mária Kostolná, Čestná členka CSS
Pedagogička odborných predmetov SSOŠ, Exnárova, Bratislava
 sousba@sous-ruzinov.sk, www.sous-ruzinov.sk, 02 321 18 051 - 54

MLADÝ STAVBÁR 2019

Jubilejný 10. ročník medzinárodnej súťaže praktických zručností a odborných vedomostí MLADÝ STAVBÁR 2019 sa konal v dňoch 3. – 4. 10. 2019 v priestoroch praktického vyučovania SOŠ stavebnej na Bánovskej ceste č. 9 v Žiline. Súťažilo sa v odboroch murár/operátor stavebnej výroby, inštalatér/mechanik stavebno-inštaláčnych zariadení a tesár. Organizátorom súťaže bola Stredná odborná škola stavebná v Žiline v spolupráci s Odborom školstva a športu ŽSK. Cieľom súťaže bolo prezentovanie odborných praktických zručností a teoretických vedomostí v klasických stavebných profesiách. Na súťaži nechýbali zástupcovia profesijných organizácií SOPK, SŽK v Žiline, Cechu strechárov Slovenska, zástupca Ministerstva dopravy a výstavby SR a samozrejme aj firiem, spolupracujúcich so školou v rámci praktického vyučovania žiakov. Súťažiaci školy boli z Kyjova, Vysokého Mýta, Vyškova, Brna – Bosonohy, Nitra, Liptovského Mikuláša, Krásna nad Kysucou, Čadce a Žiliny, čím sa v počte zúčastnených škôl súťaž MLADÝ STAVBÁR 2019 zaraďuje medzi najväčšiu súťaž tohto typu na Slovensku. Súťažili 2-členné družstvá žiakov 2. a 3. ročníkov. Teoretická časť pozostávala z odborného písomného testu. Členmi hodnotiacich komisií boli výhradne zástupcovia firiem z praxe alebo zástupcovia sponzorov. SOŠ stavebná

